

ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ

Антипенко А.Ю.

*здобувач другого рівня вищої освіти
Миколаївський Національний Університет імені В.О. Сухомлинського
Науковий керівник – канд. пед. наук, доцент Добровольська Л.С.*

КВЕСТ-ТЕХНОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ ПРИ НАВЧАННІ ІНШОМОВНОМУ ГОВОРІННЮ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ

У тезах представлена інформація про дослідження квест-технології як сучасного інтерактивного методу навчання у контексті розвитку творчого потенціалу студентів. Завдяки теоретичним методам дослідження обґрунтовано поняття та різновиди квестів з точки зору різних науковців, визначено поняття творчих здібностей та креативності особистості. І, відповідно, встановлено психолого-педагогічні засади використання квест-технологій у навчанні іношомовному говорінню студентів молодших курсів.

Ключові слова: квест-технологія, веб-квест, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), інтернет-ресурси, інноваційні технології, творчий потенціал особистості, креативність, здібності.

Актуальність дослідження інтерактивних методів навчання, зокрема квест-технологій, зумовлена їх здатністю підвищувати мотивацію учнів та сприяти розвитку їх творчого потенціалу. Зокрема, у рамках сучасних тенденцій освітнього процесу, акцент у навчанні ставиться на створенні умов для всебічного розвитку учнів, що є особливо важливим в контексті дистанційного навчання. Цифрові технології відкривають нові можливості для навчання та викладання, дозволяють створювати інтерактивні уроки, навчальні ігри та симуляції, що залучають до навчання учнів та розширюють їхні знання. Крім того, інноваційні технології дозволяють розробляти персоналізовані навчальні програми, які враховують індивідуальні потреби та стилі навчання кожного учня [11].

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-освітню діяльність з метою покращення її ефективності були запропоновані американськими науковцями Б. Доджем та Т. Марчем ще в 90-х роках ХХ століття. Вони впровадили технології веб-квестів в освітній процес та

започаткували використання даної моделі у якості однієї зі стратегій. За їх словами: “квести призначені для розвитку в учнів та вчителів вміння аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію” [9].

Але незважаючи на те, що питання впровадження квест-технологій було розглянуто ще у 1995 році, психолого-педагогічні засади використання квест-технологій ще потребують окремого обґрунтування.

В.В. Івенко вказує, що освітній квест тлумачать як пошуковий спосіб реалізації освітніх цілей, який, на відміну від власне навчальної діяльності, містить елементи сюжету, рольової гри, пов'язаний з розшукуванням місць, об'єктів, людей, інформації, використовує ресурси певного середовища або ж інформаційні [4].

Веб-квест за концепцією Б. Доджа та Т. Марча визначено як окрему форму квесту із застосуванням інтернет-ресурсів, що призначена для розвитку в учнів та вчителів вміння аналізувати, синтезувати та оцінювати інформацію [9].

Попри виклики електронного навчання (e-learning), і викладачі, і студенти отримують від нього й очевидні переваги: сучасні цифрові технології дають змогу працювати над будь-якими завданнями в групі, обмінюватися думками та ідеями, забезпечуючи кращі результати за короткий проміжок часу [7, с. 183–191].

Поза сумнівом, технології стали невід'ємною частиною викладання у вищій школі, адже зі збільшенням використання ІКТ, навчальні ресурси, що базуються на використанні мережі Інтернет, все більше інтегруються у силабуси. У наш час комп'ютерні технології та Інтернет відіграють все більш значну роль для тих, хто вивчає іноземні мови. Інтернет є особливо важливим інструментом вивчення мови, оскільки він надає доступ до автентичних ресурсів та є одним із найпростіших способів занурення у мову [7, с. 183–191].

Такий підхід, за думкою М.В. Шматко та О.В. Шкуренко, насамперед, мотивує учнів, сприяє розвитку критичного мислення, формує вміння та навички здійснення порівняння, аналізу помилок, знаходження шляхів вирішення проблем та завдань [8, с. 128–134].

Для того, аби краще усвідомити вплив застосування інноваційних технологій та квестів на творчі здібності особистості, варто звернутись до наукових праць видатних вчених та їх трактування понять “здібності”, “креативність”, “творчі здібності особистості”.

На думку Б.М. Теплова, здібність за своєю сутністю є поняттям динамічним, що існує тільки у русі, в розвитку. Б.Г. Ананьєв розглядає здібності як “синтез певних властивостей особистості, що складає її готовність до активної та продуктивної діяльності” в якій-небудь області суспільного життя [2, с. 20–31].

Творчі здібності особистості – це синтез її властивостей і рис характеру, які характеризують ступінь їх відповідності вимогам певного виду навчально-творчої діяльності і які обумовлюють рівень результативності цієї діяльності [5, с. 37–39].

На думку дослідників обдарованості, зокрема Е.П. Торранса, креативність (від лат. creatio – створення) – творчі здібності індивіда, що входять до структури обдарованості в якості незалежного чинника і характеризуються здатністю

продукувати принципово нові незвичайні ідеї, відрізнитися у мисленні від звичних схем, розв'язувати проблемні ситуації незвичними способами [1, с. 8–15].

Творчі здібності самі по собі не гарантують творчих здобутків. Для їх досягнення необхідний "двигун", який запустив би в роботу механізм мислення, тобто необхідні бажання і воля, потрібна "мотиваційна основа" [5, с. 37–39].

Відповідно, проаналізувавши різні джерела, можна визначити, що сучасні науковці підкреслюють важливість впровадження інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку творчого потенціалу учнів.

Є.І. Багузіна називає веб-квест-методику однією з оптимальних форм навчання і контролю у закладі вищої освіти. Учена ґрунтовно характеризує переваги використання названої технології, як тієї, що стимулює студентів до самостійного аналітичного і креативного мислення, залучення до об'єктивного оцінювання власних результатів і результатів колег, формування у студентів уміння орієнтуватися у значному масиві інформації, аналізувати, самостійно і критично мислити, працювати в команді і т.д. [10].

М.Ю. Кадемія зосереджує увагу на необхідності інтеграції методу проєктів з використанням Інтернету та рольових ігор. Вчена вказує на особливе місце дослідницької роботи студентів, розглядає веб-квест як інтерактивну методику навчання у інтеграції з традиційною методикою навчання [3, с. 224–230].

У психологічній та педагогічній науці відомі різні підходи до розвитку творчих здібностей у процесі вивчення різних дисциплін, зокрема навчання іншомовному говорінню. І аналіз наукової літератури переконує нас, що проблема використання інформаційно-комунікаційних технологій є багатоаспектною і потребує міждисциплінарного дослідження, особливо використання ІКТ у закладах вищої освіти [6, с. 89–93].

Висновки

Інноваційні технології, зокрема квести та їх різновиди, сприяють формуванню критичного мислення, здатності до самостійного навчання та ефективної роботи в команді. Мають невід'ємний вплив на творчий потенціал та креативність особистості, як рушійна сила їх розвитку. Таким чином, дослідження використання квест-технологій в освітньому процесі, особливо у закладах вищої освіти, є важливим і необхідним, оскільки вони відповідають викликам сучасного інформаційного суспільства і сприяють формуванню мобільної, креативної особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонова О.Є До проблеми визначення сутності поняття креативності: проблеми та пошуки. Нові технології навчання: Наук.- метод, зб. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки Київ-Вінниця, 2012, Вип. 71, С. 8–15. (дата звернення: 02.11.2024)
2. Біла, І.М. Модель розвитку здібностей на етапі дитинства. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2017, С. 20–31. (дата звернення: 03.11.2024)

3. Бондаренко, Т.М. Веб-квест технологія як засіб активізації самостійної діяльності майбутніх вчителів початкових класів. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013, № 13 (272), Ч. II, С. 224–230. (дата звернення: 03.11.2024)
4. Івенко В.В. Використання квест-технології у сучасному закладі дошкільної освіти. Всеукраїнська науково-практична конференція "Досвід роботи вихователів ЗДО: практичні розробки та теоретичні надбання", Житомир, 2020. URL: genezum.org (дата звернення: 05.11.2024)
5. Кривонос О.М. Основні методики формування творчих здібностей. Житомирський державний університет, 2006, С. 37–39. (дата звернення: 02.11.2024)
6. Павленко І.Г., Курліщук І.І. Особливості розвитку творчих здібностей учнів засобами мистецтва в сучасній загальноосвітній школі. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2020, №70, С. 89–93. (дата звернення: 06.11.2024)
7. Супрун, О., Зайцева, Н., Симоненко, С. Застосування технологій веб-квесту на заняттях з іноземної мови. Людинознавчі студії. Серія "Педагогіка", 2021, вип. 12 (44), С. 183–191.
URL: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.12/44.29> (дата звернення: 05.11.2024)
8. Шматко М.В., Шкуренок О.В. Впровадження технології веб-квесту з інформатики в позашкільному навчанні молодших школярів. Молодий вчений, 2023, № 10 (122), С.128-134 (дата звернення: 03.11.2024)
9. Dodge, B., & March, T. WebQuests in Social Studies Education. Journal of Interactive Online Learning, 2004.
URL: <https://www.ncolr.org/jiol/issues/pdf/3.2.5.pdf> (дата звернення: 06.11.2024)
10. Використання технології веб-квесту на уроках англійської мови ,як засіб активізації навчальної діяльності учнів. Naurok.com.ua
URL: <https://naurok.com.ua/vikoristannya-tehnologi-veb-kvestu-na-urokah-angliysko-movi-yak-zasib-aktivizaci-navchalno-diyalnosti-uchniv-223890.html> (дата звернення: 06.11.2024)
11. Сучасні тенденції у галузі освіти. Освіта.UA.
URL: <https://osvita.ua/news/91458/> (дата звернення: 06.11.2024)

Баранцев Я.А.

здобувач другого рівня вищої освіти,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Косович О.В.

LES ASPECTS LINGUODIDACTIQUES DE L'ÉVALUATION ET DU CONTRÔLE DE L'ACQUISITION DE COMPÉTENCES DOUCES DES FUTURS ENSEIGNANTS DE FRANÇAIS LANGUE ÉTRANGÈRE

Datant tout au moins du milieu du XXe siècle, le concept de compétences douces, qui sont autrement appelées *soft skills*, ne cesse de se développer, ayant relancé des recherches actives sur les manières d'optimiser l'efficacité de travailleurs au sein d'entreprises contemporaines. Il semble, à juste raison, que le problème de formation de futurs cadres qui sachent gérer efficacement leur activité professionnelle "sur-le-